

یادداشت

تاریخ: ۹۲/۴/۵ سریال PDN: ۱۲۷۲۵۹ تدوین‌گر: دکتر احمد تشکینی - استادیار موسسه

تیتر پیشنهادی: طرح استقلال ارزی بخش صنعت، معدن و تجارت

طرح استقلال ارزی بخش صنعت، معدن و تجارت

در یکصد و دومین جلسه کمیسیون دایمی شورای علوم، تحقیقات و فناوری «طرح استقلال ارزی بخش صنعت، معدن و تجارت» به تصویب رسیده است. طرح مذکور با دو هدف کوتاه‌مدت و بلندمدت تدوین و مقرر شد علاوه بر تامین کسری تراز تجاری کشور در سال ۱۳۹۲ از طریق افزایش ارزآوری و کاهش ارزبری به جریان‌سازی با هدف توسعه صادرات محصولات صنعتی پرداخته و تا افق ۱۴۰۴ ایران را به یکی از کشورهای موثر در حوزه تجارت جهانی و بر پایه صادرات غیرنفتی تبدیل کند. بر این اساس نوشتار حاضر بدنبال تحلیل طرح استقلال ارزی بخش صنعت، معدن و تجارت از ابعاد و زوایای متفاوت است.

۱- طرح استقلال ارزی را باید در امتداد سند چشم‌انداز ۲۰ ساله و افق ۱۴۰۴ کشور ایران مورد ارزیابی قرار داد که براساس آن ایران دارای جایگاه نخست اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با تاکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی و ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه است.

۲- طرح استقلال ارزی مکمل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است که در آن بر توانمندسازی بخش‌های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین‌المللی و آماده‌سازی بنگاه‌های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرآیند تدریجی و هدفمند تاکید شده است.

۳- همچنین طرح استقلال ارزی را باید در راستای ابلاغیه «سیاست‌های کلی بخش صنعت» کشور توسط مقام معظم رهبری تحلیل کرد که بر مواردی همچون افزایش سهم بخش صنعت در تولید داخلی و افزایش ارزش افزوده بخش صنعت، افزایش توان رقابت‌پذیری صنعت ملی و ... تاکید دارد.

۴- کاهش ارزبری: یکی از راهکارهای دستیابی به استقلال ارزی را باید در کاهش ارزبری جستجو کرد. در این راستا نیاز است تا بر طرح‌های ارزبر تولیدی کشور تمرکز ویژه‌ای صورت گیرد تا ضمن افزایش بکارگیری ظرفیت‌های خالی و بلااستفاده و یا افزایش ظرفیت تولیدی، گام‌های عملی به منظور کاهش ارزبری از طریق کاهش واردات صورت پذیرد. بطور کلی استفاده حداکثری از توان تولید داخل از مهمترین برنامه‌های مرتبط با کاهش ارزبری است.

۵- افزایش ارزآوری: یکی از مهمترین برنامه‌های عملیاتی در راستای استقلال ارزی بخش صنعت، معدن و تجارت را باید در افزایش ارزآوری دنبال کرد. بدین منظور اقدامات عملی فراوانی از جمله بهبود فضای کسب و کار، تامین منابع مالی موردنیاز، تشویق جذب سرمایه‌گذاری خارجی و انتقال تکنولوژی و ... باید در دستور کار قرار گیرد.

۶- مدیریت واردات: واردات در اقتصاد ایران متغیری چندوجهی است که ارتباطی بسیار نزدیک با تولید دارد. به‌عنوان مثال همانطور که از الزام به واردات بدلیل وابستگی ساختاری بخش‌های تولیدی اقتصاد ایران صحبت می‌شود از تهدید جدی تولید در برابر واردات بی‌رویه نیز صحبت به میان می‌آید. چندوجهی بودن موضوع واردات، سیاستگذاری در خصوص آنرا مشکل می‌کند، بگونه‌ای که نه می‌توان جلوی ورود کالا به اقتصاد کشور را بدون قید و شرط آزاد کرد و نه می‌توان جلوی ورود کالا به اقتصاد کشور را کاملاً مسدود کرد. براین اساس نیاز است تا سیاست مشخص مدونی در قبال ورود کالاهای مختلف به اقتصاد کشور اتخاذ کرد (همان سیاستی که بدان مدیریت واردات اطلاق می‌شود). براین اساس نیاز است واردات کشور، بسته به نوع کالا و از منظر معیارهایی همچون آسیب‌رسانی به بخش

تولید، شدت نیاز بخش تولید به کالاهای وارداتی در فرآیند تولید و ... دسته‌بندی شوند و سیاست‌های وارداتی متفاوتی در خصوص آنها بکار گرفته شود.

نگارنده در پایان خاطر نشان می‌سازد استقلال ارزی بخش تولیدی کشور از مهمترین آرزوهای اقتصاد ایران است که دستیابی بدان در سایه داشتن نقشه راه، برنامه‌ریزی منسجم و تدوین برنامه جامع و تعیین حدود وظایف بازیگران موثر در این حوزه میسر خواهد شد. همچنین یکی از مهمترین اقدامات عملی و موثر در این راستا شناسایی پتانسیل‌ها، ظرفیت‌ها و خلاهای موجود در بخش‌های تولیدی صنعتی کشور است که براساس آن و در قالب برنامه مشخص نسبت به تعیین اهداف کمی دقیق به‌منظور کاهش ارزبری و افزایش ارزبری اقدام لازم صورت پذیرد.

تایید کننده:	تایید مدیر ذیربط:	تایید حوزه ریاست:	تایید رییس موسسه:
☐	☐	☐	☐